

Verslag Robert Went, Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid: de robot de baas?

Robert Went geeft een presentatie met de titel: de robot de baas. Hij begint zijn inleiding met aan te geven dat een studie uit Oxford uit 2013 aangaf dat binnen 10 à 20 jaar 47% van de banen zullen verdwijnen als gevolg van inzet van robots. Anderen kwamen met een percentage van 49% en weer een ander weer met 48,5% .

Hij gaf daarna onmiddellijk weer dat inmiddels gebleken is dat het zo'n vaart niet zal lopen. Enerzijds zijn er ontwikkeling van de economische bedrijvigheid, anders zullen er weer nieuwe banen als gevolg van de robotisering erbij komen als gevolg van aankoop, onderhoud, ontwikkeling programma's, aanpassing structuren, etc.

Routinematige zaken zijn te robotiseren, dus delen van banen. Dat hele banen zullen verdwijnen, daar gelooft hij niet in. Tussen theorie en praktijk zit een hele grote discrepantie. Hij verwijst daarbij naar de zelfrijdende auto. Er zijn nog heel veel praktisch problemen aan te pakken. De technische optimist zegt dat het snel gaat, doch zit er veel discrepantie tussen theorie en praktijk. Banen zijn bundels van taken. Er zal nooit een gehele baan verdwijnen. Het is niet zo dat alles door een robot overgenomen zal worden. Wel delen van het werk. Bijvoorbeeld bepaalde werkzaamheden van secretaresses en boekhouders. Waar banen verdwenen zijn is op 1 hand te tellen. Die personen zijn andere dingen gaan doen. Geen onnodige paniek zaaien.

Oeso voorspelt dat 9% van de banen verdwijnt. Er spelen ook andere aspecten mee. Mc Kinsey voorspelt dat 5% van de banen volledig robotiseerbaar zijn. In de zorg zal dat niet zo'n vaart lopen. Er zijn teveel aannames en de voorspellingen hebben een hoog speculatief gehalte. Als we het hebben over robots in fabrieken dan hebben we nog maar over 100.000 banen in de gehele wereld.

Niet alles is robotiseerbaar. Bij sommige banen zien we zelfs het omgekeerde robots eruit en mensen erin. Voorbeelden bij Mercedes en Toyota. Robots doen geen suggesties voor verbeteringen. Het doel van robotisering is mensen beter te laten functioneren. Bedrijven maken keuzes. Er is geëxperimenteerd met het overnemen van werk van oers door robots. Overigens komt het ook voor dat mensen weer in de plaats komen van robots. De vraag is duidelijk wat wil ik met robotisering bereiken.

Ook speelt de incubatietijd een belangrijke rol bij de robotisering. Je kunt robotisering beïnvloeden, maar het overkomt je niet. En wat in land A werkt, werkt in land B niet of anders.

Er zijn 4 hoofdlijnen. Deze lijnen worden in dia 12 t/m 15 weergegeven. SDE automatiseringsparadox is grijp in, doe iets. Maak er een co-creatie van, doe het samen, samen met de mensen die ermee te maken in de praktijk. Robots kunnen werk controleren of aangenamer maken. De vraag is wie wordt er beter van? Banen zijn bundels van taken. Er komen vaker nieuwe banen bij. Robotisering geeft nieuwe mogelijkheden, hoe gaan we de omslag maken, welke suggesties zijn er om andere dingen te doen, jobcarving – herstructureren zijn allemaal aspecten die daarin een rol spelen.

- *Marco Kramer*